

Báloztak a nagykunok.

A nagykunok Kisújszálláson ismét együtt idézték fel a régi bálok hangulatát márciusban. A hagyományörző farsangon megjelenteket *Kecze István* polgármester köszöntötte, majd felidézte a kunok elmúlt évszázadainak legjelentősebb állomásait. Így szólt a redemptióról, valamint arról is, hogy milyen nagyszerű dolog, hogy az itt élők egy évtizede felelevenítették a régi bálok, farsangok hangulatát. *Nagy István* tárogatós játékára, a Nagykun Huszárbandérium tagjai hozták be a terembe a történelmi zászlókat. Ezekre a jelenlévő kun települések polgármesterei emlékszalagot helyeztek el, majd *Berecz András* énekmondó és *Csikos Sándor* Jászai-díjas színművész, kunkapitány adott rövid műsort. A Nagykun Néptáncgyűttes megnyitó tánca után a *Horváth György* nagykun főkapitány kihirdette a kapitányok tanácsának döntését. Ennek értelmében Illéssy-díjat kapott *Kunkovács László* etnofotográfus, posztumusz díjat pedig a kisújszállási születésű *Papi Lajos* szobrászművész, melyet fia, ifj. *Papi Lajos* vett át Horváth György nagykun főkapitánytól és *Györfi Sándor* szobrászművésztől.

A farsangon résztvevők közül többen hagyományörző viseletben jelentek meg. A bálon jelen voltak az újkori kunkapitányok is.

Ülésezett a Kunszövetség - szó volt a világtalálkozóról is

A Kunszövetség áprilisban Karcagon tartotta közgyűlését, ahol szó volt a tavalyi év gazdálkodásáról és az idei tervekről.

A megjelent tagokat dr. Fazekas Sándor elnök köszöntötte. - Nagyon örülök annak, hogy összegyűltünk és a Kunszövetség elmúlt évi munkájáról, jelen állapotáról és jövőbeli terveiről, elképzeléseiről döntéseket tudunk hozni, illetve a helyzetet áttekintjük. Ugyanakkor van olyan szomorú hír is, amit közölnöm kell, Stoller István tagtársunk, aki valamennyi közgyűlésünknek aktív részese volt az elmúlt években is, elhunyt a közelmúltban. A kitűnő kiskun kutatóra egyperces néma felállással emlékeztek meg a jelenlévő tagok.

A Kunszövetség megjelent tagjait dr. Fazekas Sándor elnök köszöntötte

Ezt követően meghallgatták, majd egyhangúlag elfogadták a beszámolót a 2006. évi működésről és gazdálkodásról. Mint elhangzott, tavaly az egyesület talpon maradt, melyhez jelentős segítséget kaptak a Nagyunsági Vizgazdálkodási Társulástól. Ez lehetővé tette, hogy az egyesület számára igen komoly próbatelt jelentő esztendő átveszéljék. Egyik pályázatunk lehetővé tette a tagsági igazolványok elkészítését, amelyet szeretnék majd eljuttatni mindenkinek. Az egyesület részére molinó is készül, amit ki tudunk tenni olyan rendezvényeken, ahol támogatóként megjelenünk vagy tagjaink munkájukkal segítik az adott rendezvényt. A Kunszövetség a tavalyi közgyűlésen elfogadott programokkal, tervekkel összhangban végezte a munkát. A karcagi rendezvényeket az elnök ismertette: A Kunszövetség részt vett a Kováts Mihály Napon, ahol a lengyel testvérvárosi kapcsolaton keresztül próbált huszár- hagyományörzést is a dologba belevinni. A birkafőző verseny szintén olyan rendezvény volt, ahol a nagy érdeklődés mellett a szövetség zsűritagokkal is képviseltette magát és többen főztek is. Augusztus 20-ai rendezvényeken szintén részt vett az egyesület, a Karcagi Lovas napon is kivették tagjaink a részüket. Fontos további fejlemény, hogy karcagi lovasok csatlakoztak a Polgárőrséghez, a Kunszövetség egyes tagjai ilyen vonatkozásban is kifejtik a tevékenységüket.

Dr. Magyar Gábor az általuk végzett munkáról szólt. - A mi területünk a hagyományápolásnak az aktív külterjes állattartáshoz kapcsolódó életmód rekonstrukciója. Ezzel nagyon nehezen bajlódunk az elmúlt időben. Baranta magyar tradicionális harcművészet mozgalomba bekapcsolódtunk, amelynek kapcsán minden évben megrendezésre kerül *Sudár István* emlékére egy haditorna verseny. Megvetettük az alapjait egy olyan múzeumnak, amely az ázsiai elő kultúrának a tárgyait, szokásait életben szeretné bemutatni. Egy nyitott, skanzenként működő lovas nomád múzeumot hozunk létre.

Szépe Ferenc, a Kiskunmajsai Huszárbandérium nevében szólt a csapat programjáról: Március 15-ei megemlékezésen részt vettünk. Külkapcsolatainkhoz kapcsolódva az olasz hagyományörzőket, majd az erdélyi gyergyószentmiklósi huszárokat fogadtuk. Jászszentlászlón a Szent György-napi ünneppsorozatban belül bemutatónál készültünk. Falunapok keretében több helyen felvontunk. A gyergyószentmiklósiak meghívtak bennünket a csíksomlyói búcsúra, az ottani rendezvényekre, majd egy 3 napos lovastúrán vettünk részt az ottani huszárokkal. Nyáron huszártáborra mentünk, amely 3 napos rendezvény volt. Augusztus 20-án Kecskeméten egy összehívott Huszár Bandériummal bemutatón tartottunk. Oroszországban jártunk egy katonai küldöttséggel, ahol az I. háborúban elesett 12 ezer magyarnak fejfát állítottunk. Részt vettünk Budapesten a Külügyminisztériumnál a petíció átadásában. A Nádor huszárok hagyományát őrizzük és ápoljuk. A Zrínyi Miklós Akadémia tanszékvezető tanára tartott előadást a Nádor huszárok legjelentősebb hadba vonulásáról. A megyében megalakult a Kiskunfélegyházi Huszárbandérium. Ennek a megalakításában, kiképzésében szerepet játszik a mi bandériumunk is. Jelenleg Bács-Kiskun megyében 4 huszárbandérium működik, és közösen veszünk részt a rendezvényeken. Kiskunkapitány választásra minden évben sor kerül. Ebben az évben június 30-án Szabadszálláson lesz ez a csapatrendezvény. Bízom benne, hogy a nehéz idők ellenére is próbál mindenki talpon maradni, a hagyományait saját erejéből is fenn tudja tartani. Elvállik hogy ki az, aki szívén viseli a hagyományok őrzését, tiszteletét, ennek a szellemében dolgozik.

A felső kép a Kiskunmajsai Huszárbandérium tagjairól Erdélyben, az alsó Jászszentlászlón készült

Horváth György nagykun főkapitány: először a legfontosabb rendezvényről, a Kun Viadalról szolt. Szeptemberben 9. alkalommal rendezték meg, közel 100 versenyző és 3-4 ezer látogató vett részt rajta. Októberben részt vettünk 6 lovassal a Külügyminisztérium előtt a kazak konzullal kapcsolatos petíció átadásában. Februárban a hagyományos farsangon vett részt csapatunk. A szolnoki csatában is ott voltunk, amelyet a Hadtörténeli Intézet rendezett. Március 15-án Bulgáriában vettünk részt Sumenben egy ünnepségen a szófiai magyar intézet meghívására. Hihetetlen nagy kultusza van *Kossuth Lajosnak*, a magyarságnak. A bolgárok minden évben katonai tiszteletadásal emlékeznek, díszszázad vonul a Kossuth szobor előtt és koszorúzást rendeznek. Kossuth Lajos háza emlékházzá van kialakítva.

Dr. Baski Imre (a képen áll) könyve hamarosan megjelenik

A közgyűlés döntött arról is, hogy 50 ezer forinttal támogatja dr. Baski Imre tanár úr török és magyar néptani tanulmányának kiadást. *(A tanár úrral készült interjúkat a következő Hírmonóban olvashatják – a szerk.)*

Előkészületben van egy másik kötet, a „Nagykunság szobrásza Papi Lajos” címmel. *Papi Lajos* Kisújszálláson alkotott, 20 éve hunyt el. Jelentős köztéri alkotásai vannak. Igazi nemzeti szellemű ember volt, méltó arra, hogy emlékét egy kötetben megőrizzük, így a tagok szintén 50 ezer forint támogatást szavaztak meg a könyvre, melyről *ifj. Papi Lajos* elmondta, azt *dr. Losonczi Miklós* művészettörténész készíti.

Ifj. Papi Lajos szolt az édesapjáról készülő könyvről

Dr. Fazekas Sándor: - Többen felvetették, hogy meg kellene rendeznünk a Kunok Világtalálkozóját. Voltak már előkészületek, van egyfajta közös gondolkodás ezen a területen, ill. vannak különböző egyéni elképzelések is. Konzultált ezzel összefüggésben a Kunkapitányok Tanácsa, áttekintette a helyzetet, illetve jó néhány felvetést tett. Korábban a kunkapitány beiktatáson Kunmadarason is hangzott el erre vonatkozó indítvány. A Nagykunsági Szellemi Műhely képviselő kisújszállási illetőségű *Fekete Imre* is dolgozik ezen a területen.

A kérdéshez többen is hozzászóltak, végül a jelenlévők arról döntöttek, hogy a korábbi kezdeményezéseket összefogva és támogatva a Nagy- és Kiskunság összefogásával a kunok által lakott megyékre és a kunok által lakott önkormányzatokra alapozva a Kunkapitányok Tanácsának, a hagyományörző egyesületeknek és a Kazak Nagykövetségnek a bevonásával kezdeményezik, hogy 2009-ben kerüljön megrendezésre a Kunok Világtalálkozója. Az országos rendezvénybe bevonnák a Kunkapitányok Tanácsát, a Kazak Nagykövetséget is. A további egyeztetések során külön figyelemmel kell lenni a pályázati lehetőségekre, arra, hogy milyen időközönként kerüljön megtartásra a találkozó, pl. 7 évenként, vagy más időszakonként. Fontos, hogy lehetőleg minden kun településen legyen valamilyen rendezvény. A közeljövőben meg kell határozni a meghívandók pontos körét, azért, hogy ez valódi világtalálkozó legyen. Éppen ezért a kérdésre hamarosan visszatérnek, hiszen egy ilyen találkozó nagy és pontos előkészítést igényel.

A képeken a közgyűlés résztvevői

A 2007. évi Illéssy János -díjasok

A Nagykunkapitányok Tanácsa idén az egyik Illéssy János-díjat *Kunkovács László* fotóetnográfusnak adományozta. A díjat a nagykun bálon, Kisújszálláson adták át. Kunkovács László a hazai néprajzkutatás egyedülálló alakja, aki a fotográfia sajátos módszerével láttatja a népi kultúrát. 1942-ben született ott, ahol a békési, a sárréti és a nagykun táj találkozik: Endrődön. Eredeti hivatása szerint pedagógus, a tanyavilágban volt pályakezdő tanító. Innen a pusztai emberek világa iránti fogékonysága, ami élete fontos állomásain, a nagykiállításain, a fotóalbumain olyan életszerűen átizzik. Ilyen módon láttatni csak az tud, aki otthonosan mozog a pásztorok világában, akár hazai tájakon, akár Keleten, hiszen Kunkovács László az utóbbi évtizedben az ázsiai rokon népek, kazakok, kirgizek, mongolok körében is több alkalommal megfordult. Gyűjtéseiről több kötet jelent meg. Számos hazai és külföldi kiállítása volt. Több szakmai szervezetnek tagja. Kunkovács László képeivel olyan világ közvetítésére vállalkozik, amit nem hozhat elénk sem levéltári forrás, sem a múzeum. Amit a fotói elénk tárnak, ma már nem tipikusak, gyakran valóságos ősmaradványok a múltból, hajdanvolt mezőgazdaságunk sajátosságai és szépségei. Kunkovács László munkássága javarészt a Kunság területéhez és rokon népeihez kötődik. Fotóin gyakran a tiszai halászhajók és a kunsági pásztorok arcai maradnak fenn. Úgy véljük méltó az Illéssy János-díjra - mondta méltatásában *Horváth György*.

A másik díjat *Papi Lajos* szobrászművész kapta.

- Az idén húsz éve, hogy elment közülünk Papi Lajos. Izigvérig alföldi szobrász volt. Nem azért, mert itt született, hanem mert gondolkodásában volt az. Mélyérzelmű, elképzeléseiben következetes, megfontolt, bölcs. Nem ismerte a megalkuvást. Kedélye olyan volt, mint szeretett népdalainak világa: szélsőséges. Büszke volt rá, hogy a Kunságban született, büszke volt az erejére, amellyel mázsás köveket mozgatott, s arra, hogy a szavához mindig tartotta magát. Pedig alkotópályája nem volt egyszerű. Szobrokba formálta a Nagykunság karakteres sokszínű világát. Sorsa összekapcsolódott a városáéval, amely művészi tevékenységéért műtermet biztosított számára. Ez a műterem egykor a Nagykunság igazi szellemi műhelye volt, ahová mindenki betérhetett, akit a jó szándék a szűkebb pátria iránti tenni akarás vezetett. Nagy beszélgetések sorsjobbító viták folytak itt. A nyelvész Szatmári István professzor éppúgy tisztelte, mint a határon túli művészeti élet jelesei, a festő Torok Sándor és Nagy János, a szobrász. Munkáit külföldön is ismerték, több helyen volt kiállítása. Örök elégedetlensége, szókimondó kedves lényé hiányzik a Nagykunság, Kisújszállás város szellemi életéből. Jó szívvel gondolunk rá, emlékét megőrizzük. A Kapitányok Tanácsa posztumusz Illéssy-díj odaítélésével emlékezik rá - hangzott el Horváth György méltatásában. A díjat a művész fia, *ifj. Papi Lajos* vette át.

A család nevében *ifj. Papi Lajos* (balra) köszönte meg az édesapjának ítélt elismerést. Mellette áll *Györfi Sándor* szobrászművész, az Illéssy-díj készítője, *Kunkovács László*, a másik díjazott és *Horváth György* nagykun főkapitány

Kun Hírmondó * a Kunszövetség hírlevele * Kiadja a Kunszövetség ügyvivői testülete* Felelős szerkesztő: Daróczy Erzsébet
Szerkesztőbizottság: dr. Fazekas Sándor, dr. Baski Imre, dr. Magyar Gábor, Kovács Sándor, Fejes György, Horváth György,
Kun Csaba, dr. Mándoki István, Szilágyi Lajos †Sudár István
Szerkesztőség címe: 5300 Karcag, Városháza, Kossuth tér 1., tel.: (30) 903-7732,
web: www.kunszovetseg.hu, e-mail: kunszovetseg@freemail.hu